

IZSELJENSKI VESTNIK

RAFAEL

Glasilo Družbe sv. Rafaela v Ljubljani

I z h a j a :
15. vsakega meseca
Uredništvo: Tyrševa
cesta 52 — Uprava:
Delavska zbornica,
L j u b l j a n a

N a r o č n i n a :
Za Jugoslavijo letno
Din 12'— - Za ino-
zemstvo Din 24'—
Oglesi po dogovoru

Leto V.

Ljubljana, februarij 1935.

Štev. 2.

ZAHVALAI

Vsem, ki so mi pomagali pri ustanovitvi lista »Rafael« in ki so sodelovali z dopisovanjem in razširjanjem, se iskreno zahvaljujem!

Drago Oberžan,
bivši urednik »Rafaela«.

»IZSELJENSKI VESTNIK« IN »RAFAEL« EN LIST.

Oba lista je rodila samo potreba.

1. »Izseljenski Vestnik«.

Ko je nastopila družba sv. Rafaela kot prva in edina izseljenska organizacija med našim narodom s svojim velikim programom in nalogami, in našla med vsemi sloji naroda in države skoraj popolno nerazumevanje ogromne važnosti izseljenstva tudi za domovino, je takoj videla, da bo delo zelo zelo težko, da bo treba velike agitacije, da se narod tega zave.

Najprej je poskusila z našimi dnevniki. Toda ker tudi tam ni bilo pravega razumevanja važnosti izseljenstva in ni mogla spraviti v javnost toliko gradiva, kolikor bi bilo potrebno, je začela z lastnim glasilom »Izseljenskim Vestnikom«. Predrzen je bil ta korak, ker je bila blagajna družbe zelo revna. Vendar podpora kraljevske banske uprave in ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je omogočila obstoj lista.

Ogromni so uspehi, katere je družba z »Izseljenskim Vestnikom« dosegla v Sloveniji in v državi.

Tu doma je vzbudila vsesplošno zanimanje za izseljenstvo. Praznovanje vsakoletne izseljenske nedelje je sijajno uspelo. Vsako leto se po vseh naših cerkvah govori o izseljenstvu, moli za izseljence in žrtvuje za versko, narodno in gospodarsko delovanje med njimi. Naši vladni in cerkveni krogi so vsi navdušeni za to veliko narodno delo in ga podpirajo, kar največ morejo. Vse naše časopisje posveča izredno pozornost izseljenstvu in navdušeno podpira delovanje Družbe sv. Rafaela. Slovenski izseljenci širom sveta so že začutili utrip ljubezni skrbi domovine za nje, spletle so se nove vezi ljubezni in zvestobe do izseljencev in izseljencev do domovine.

Pa tudi po celi državi se je začutil vpliv naše družbe. Pri vseh izseljenskih kongresih je našla družba s svojim delom in programom popolno razumevanje in odobravanje in bila vodilna organizacija v vseh

delih za skrb za izseljence po državi. Izseljensko nedeljo je naredila v državno ustanovo, ki jo praznuje cela država. Vse se zaveda, da je izseljenstvo tudi vprašanje države, vprašanje naroda in cerkve. Vse se zaveda svete dolžnosti, katero imamo mi tu doma do onih stotisočev, ki se razkropljeni širom sveta pehajo za svoj kruh. Danes imamo izračunano, kako ogromni so tudi finančni dohodki, katere ima domovina od izseljencev.

Skratka, v nekoliko letih delovanja Družbe sv. Rafaela so se z malim »Izseljenskim Vestnikom« dosegli ogromni uspehi.

V tem pa je doživel »Izseljenski Vestnik« meseca novembra lani hud udarec, ki ga je tako hudo zadela, da je nastala nevarnost za vse delo Družbe sv. Rafaela, ker je bil brez podlage in krivičen. Vzel nam je vsem vse veselje do nadaljnega dela. Urednik se je čutil tako zadetega, da je odločil uredništvo.

Poleg tega se je pa zgodila našim izseljencem v Franciji ogromna krivica. Z veliko težavo jim je Družba sv. Rafaela poskrbela slovenske izseljenske duhovnike, ki edini morejo uspešno vsestransko skrbeti za naše ljudi na tujem ne samo versko, temveč še bolj kulturno, narodno in gospodarsko. Po krivdi naših lastnih zastopnikov je bil eden izmed njih pognan domov na najpodlejši način. Drugim se je pa začelo zavirati delovanje, da bi se še ostale pognalo. Francoska tuja država je n. pr. za Merlebach ustanovila mesto izseljenskega duhovnika in ga tudi financirala. Pa je naš zastopnik dosegel, da ima to mesto danes poljski duhovnik, naši ljudje so pa ostali brez varstva in vodstva. Ogromna vnebovpijoča krivica.

Tudi to je Družbo sv. Rafaela tako zabolelo, da ni vedela, ali naj sedaj še nadaljuje svoje delo, ali naj preneha z vsakim delovanjem.

2. »Rafael«.

Tudi list »Rafael« je rodila samo potreba.

Naši navdušeni in požrtvovalni izseljenski duhovniki po severozapadnih državah Evrope so sprevideli, da morajo imeti list, ki bi jim pomagal pri njih velikem misijonskem, kulturnem in gospodarskem delu za svoje rojake, za katere so zapustili dom in sami postali izseljenci. In z velikimi finančnimi in moralnimi žrtvami so začeli izdajati list »Rafael«.

Tudi ta list je že ogromno dobrega dosegel med našimi izseljenci. Postal jim je nujna potreba. Izseljenci so ga vzljubili in danes bi ne mogli biti več brez njega.

Nastala je pa težava s tiskanjem lista v tujini. In prenesli so ga v Maribor. Sedaj je težava tudi z uredništvom, ker so vsi gospodje preobloženi z delom in nikakor nimajo časa, da bi ga sami urejevali.

Toda list ne sme prenehati. Nenadomestna izguba bi to bila za izseljence in za domovino.

3. Združenje obeh listov.

In tako je prišlo do tega, da se je vpričo razmer med našimi izseljenci Družba sv. Rafaela odločila, da prevzame list »Rafael« v svojo oskrbo, da ga reši propada.

Da se pa zmanjšajo stroški in poenostavi vse delo, sta se oba lista »Izseljenski Vestnik« in »Rafael« združila v en list, in tu imate danes prvo številko tega združenega lista pod skupnim imenom »Izseljenski Vestnik — Rafael«.

S to združitvijo sta oba lista samo pridobila.

»Rafaelu« je sedaj zagotovljen obstoj, da bo mogel še nadalje vršiti svoje veliko misijonsko in kulturno delo med našimi izseljenci zapadne Evrope. »Izseljenski Vestnik« je pa tudi pridobil na svojem vplivu v tem, da je postal ne samo glasilo Družbe sv. Rafaela doma, temveč tudi glasilo izseljencev širom sveta.

»Izseljenski Vestnik — Rafael« bo tudi nadalje krepko vršil svojo nalogo med izseljenci na tujem in med narodom doma. Vsi — mi tu doma in naši izseljenci na tujem — smo en narod in ena država. Izseljenci na tujem so samo — »mi« na tujem. Nobena žrtev, noben trud, nobeno delo za nje ni preveliko. Vse za nje, saj je vse samo — za nas same.

Vse naše drage izseljence po zapadnih državah Evrope pa prosimo, naj nam tudi nadalje ostanejo zvesti! Naj se oklenejo svojega glasila, pridno agitirajo zanj, da dobi čim več novih naročnikov, da ne bo slovenske družine po teh državah, ki bi ne bila naročena na list »Izseljenski Vestnik — Rafael«.

Vabimo pa tudi prijatelje izseljencev tu doma po celi Sloveniji, da si naroče list in slede njegovemu delu in mu pomagajo, da bo mogel svojo plemenito nalogo krepko in odločno vršiti. Še je ogromno dela danes, danes še več kot ob začetku, ki mora biti izvršeno. In pri tem delu smo dolžni

sodelovati vsi, prav vsi brez razlike. Nobena hiša, ki ima svojce na tujem, ne sme biti brez tega lista. To zahteva že ljubezen in zvestoba do njih.

Bog živi skupno plemenito delo za naše drage brate na tujem!

Podpisani sem odložil uredništvo »Izseljenskega Vestnika«. Toda na željo Družbe sv. Rafaela in izseljencev in po zagotovilih, katera sem dobil, da ne bom imel več prilike se pritoževati, ker se krivice, storjene Družbi sv. Rafaela, izseljencem in listu ne bodo več dogajale, sem sprejel uredništvo nazaj in ga bom imel, dokler bom mogel.

P. Kazimir Zakrajšek, urednik.

OBČNI ZBOR DRUŽBE SV. RAFAELA.

»Novi izseljenik« z dne 1. februarja 1935 prinaša naslednje poročilo o občnem zboru Družbe sv. Rafaela:

Dne 12. decembra 1934 se je vršil letni občni zbor naše narodne izseljenske organizacije Družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev. Za ta občni zbor je vladalo vesplošno zanimanje kakor tu doma, tako zlasti med našimi izseljenci izven domovine. V zadnjem »Izseljenskem Vestniku« je bilo precej praznega prostora, tam pa izjava predsednika, da odklada uredništvo lista in to tik pred izseljensko nedeljo. Naravno, da se je temu vse čudilo in hotelo izvedeti za vzrok tega koraka.

Zbor je otvoril predsednik g. p. K. Zakrajšek in predlagal pozdrave Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, obema slov. škofoma, g. nadškofu Jegliču, ministru za socialno politiko g. dr. Novaku, šefu izseljeniškega oddelka tega ministrstva g. dr. Aranickiju in g. banu. Navzoči so predlog sprejeli z navdušenimi »Živijo«-klici. Zelo je g. predsednik podčrtoval tudi delo izseljeniškega nadzornika g. Finka. Občni zbor je pismeno pozdravil g. svetnik Tensundern iz Nemčije.

Iz poročila g. predsednika se je jasno razvidelo, kako ogromno dobro delo vrši ta družba zadnja leta med našimi izseljenci po vsem svetu, pa s kako ogromnimi žrtvami je to delo združeno. Tudi letos je družba pomagala rešiti milijone posmrtniškega, odškodniškega in zapuščinskega denarja izseljencev svojcem tu doma. Poznanje sodniških razmer in jezika dežele g. predsednika je prineslo tudi letos državi in narodu ogromne finančne koristi, ko je posredoval pri raznih ameriških sodiščih deloma direktno, deloma potom izseljenskega urada škofovske konference ameriškega episkopata v Washingtonu (National Catholic Welfare Conference), ki je pri tem delu pomagal kot protiuslugo za obilno pomoč, katero nudi družba po celi Jugoslaviji temu uradu za njegovo delovanje med našimi izseljenci v Ameriki. Posebno velike težave je pa imela družba v preteklem letu s slov. naselbinami po zapadnih državah Evrope, in deloma tudi z Južno Ameriko. Delovanje tu pa je bilo zelo težko, deloma tudi razburljivo, zvezano z boji in težavami. Šlo je predvsem za versko oskrbo naših jugosl. izseljencev. Tam so se našli ljudje, ki sovražijo vsakega katol. duhovnika. Boje se njegovega nadzorstva in varstva nad izseljenci. Naš lastni človek pa je dosegel, da se je n. pr.

mesto jugosl. izseljenskega duhovnika, ki ga je francoska vlada v Merlebachu nalašč za naše ljudi ustanovila, izgubilo za naše ljudi in ga je dobil poljski duhovnik, našega lastnega duhovnika so pa pregnali. Družba je vse obtožbe proti našim izseljeniškim duhovnikom natančno preiskala, pa je našla, da je bilo vse samo golo obrekovanje, vse samo z namenom slov. duhovnika proč, pa razne »voditelje« mesto njih nastaviti. Družba se je seveda z vso odločnostjo pognala v boj na pristojnih mestih tu doma in tam, da štiti verske in moralne koristi naših ljudi. Enako je bilo v Južni Ameriki, kjer je prišlo tako daleč, da je imela naša skupščina opravka z ondotnimi razmerami. Edino jasna točka vsega leta je bilo dejstvo, da je naša ministrstvo za socialno politiko pokazalo razumevanje vseh teh teženj in vseh teh bojev in družbo podpiralo v njenem delu. Zlasti veselo je bilo dejstvo, da je vlada slov. šolskim sestram, ki so v dveh večjih skupinah odhitele za našimi izseljenci v Južno Ameriko, da bodo tam skrbele za nacionalno vzgojo naše izseljenske mladine, na posredovanje družbe brez oklevanja dala ne samo dovoljenje za odhod, temveč jim je pri tem še pomagala z brezplačno vožnjo za eno sestro.

Posebno mučen pa je bil dogodek z zadnjim »Izseljenskim Vestnikom«. »Nevarno bolan sem pisal članke, da je list mogel iziti o pravem času,« je razburjeno zaklical g. predsednik, »toda kak je izšel, ste sami videli. O tem sem sporočil ministrstvu, ki bo imelo zadnjo besedo. Vendar pa v takih razmerah ne morem več delati.« Nov odbor bo čakala zato težka naloga urediti to zadevo. Veselo dejstvo je bilo tudi to, da je vse delo našlo popolno razumevanje pri naši kraljevski banski upravi, ki je bila celo leto družbi naklonjena.

Tajnik družbe g. Anton Marinček je podal poročilo o podrobnem delu družbe, navajal je, da je družba odgovorila pismeno okoli 1000 popraševalcem, preskrbele razne dokumente kakor domovnice, rojstne liste, spričevala o sposobnosti za sklepanje zakona itd.

Sodelovala je pri sprejemih izseljeniških izletnikov in skrbele je na tak način za siromašno se vrčajoče izseljence, da je izposlovala pri »Skladu za podpiranje izseljencev«, katerega predsednik je g. senator dr. Vladimir Ravnikar, denarne zaloge, da se je v slučaju potrebe tudi izven uradnih ur moglo pomagati siromašnim izseljeniškim povratnikom.

Blagajnik g. kanonik Volc je podal obširno poročilo o finančnem stanju družbe. Potožil je, da se dohodki vsako leto manjšajo, izdatki pa večajo. V preteklem letu so dohodki znašali 37.500 Din, izdatki tudi toliko, v blagajni so ostali prihranki iz prejšnjih let v znesku 12.000 Din.

V družbeni odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči gospodje: P. Kazimir Zakrajšek, dr. Vladislav Pegam, katehet Valentin Tomc, prokurist Franc Miklavčič, tajnik Anton Marinček, župnik Jakob Gašparič, minister n. r. Jože Gostinčar, šolski upravitelj Julij Slapšak, prof. dr. Marijan Dokler, župnik Anton Kastelic, župnik Anton

Mrkun, Jože Rozman in gospodična Josipina Klamenc. Nadalje ostanejo kot delegati-virilisti v odboru g. kanonik Josip Volc, P. Valerijan Landergott, izseljeniški nadzornik Franc Fink in šef javne borze dela g. Josip Vončina.

Dosedanji predsednik g. P. Kazimir Zakrajšek je nato izjavil, da izvolitve za predsednika ne bo več sprejel.

Oglasili so se nato razni govorniki, ki so vsi naglašali svoje prepričanje, da Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev stoji in pada s predsednikom g. P. Zakrajškom. Nato je bil izvoljen tričlanski odbor, ki naj vse stori, da obdrži g. P. Zakrajšek tudi v bodoče predsedniško mesto. — D.

Za 1. julij letos sklicuje Družba sv. Rafaela v Ljubljani

I. VSESLOVENSKI IZSELJENSKI KONGRES.

Za letošnji evharistični kongres pričakujemo tudi veliko naših izseljencev iz vseh držav in delov sveta. Morda še nikdar v zgodovini našega izseljenstva ni bilo v domovini naenkrat toliko izseljencev in iz toliko različnih krajev sveta, kakor jih bo letos. Iz zapadne Evrope pridejo v veliki skupini. Iz drugih držav pridejo v večjih in manjših skupinah in veliko posameznikov.

Vsi ti pridejo sicer v prvi vrsti na evharistični kongres, vendar pa Družba sv. Rafaela ne sme te prilike opustiti, da je ne bi izrabila tudi drugače v korist izseljencev. Zato sklicuje I. vseslovenski izseljenški kongres za 1. julij t. l., v ponedeljek po zaključku evharističnega kongresa. Naši izseljenci naj se pred razhodom zbero še posebej na posvetovanje in razgovor skupaj z vsemi prijatelji izseljenstva tu doma.

Sedaj, ko je naša javnost pridobljena za ljubezen in skrb za izseljence, je prišel čas, da pridejo izseljenci sem domov in nam tu povedo, kaj pričakujejo od domovine, da zanje stori in kako. Veliko je izseljenških zadev, katere so vsem skupne. Naj se enkrat skupno o njih posvetujejo in nam tu doma stavijo svoje konkretne predloge, v čem in kako si žele naše pomoči. Med seboj naj se spoznajo in navežejo večje stike in zveze, da se bodo tudi sami med seboj čutili kot celota, tako, kakor jih domovina smatra kot eno zaokroženo celoto našega naroda. S svojimi mnogimi in odkritimi prijatelji tu doma naj se porazgovore o vsem, kar imajo na srcu. Tu doma je vsa domovina — cerkev, država in narod — pripravljena storiti za nje vse, kar je človeško možno.

Zato, dragi izseljenci širom sveta! Pridite letos domov, kdor le more! Domovina vas bo vse sprejela z odprtimi rokami, še bolj z odprtim srcem!

Zlasti pa vabimo na ta I. vseslovenski izseljenški kongres:

1. vse naše izseljence, naj so kjerkoli na svetu 'zven svoje ožje domovine;
2. vse bivše izseljence, naj so tudi že več let zopet doma;
3. vse jugoslovanske izseljenske organizacije cele države;
4. vse, ki se zanimajo za naše izseljence;

5. vse, ki so ali po svoji službi ali svojem delu kakorkoli v zvezi z našim izseljenskim problemom.

Natančnejši spored kongresa se bo poznal ob pravem času.

Družba sv. Rafaela.

Opomba: Vse časopise tu doma in v tujini prosimo, da ponatisnejo to vabilo in potem razvijejo živahno agitacijo za čim večjo udeležbo.

SPOMENIK MISLIJONARJU PIRCU.

Na pokopališču pri sv. Krištofu v Ljubljani leži pokopan indijanski misijonar France Pirc. Njegov spomenik je bil vzidan v pokopališki ograjni zid pri cerkvi sv. Krištofa. Toda ta zid je moral biti odstranjen. Tako je moral biti odstranjen tudi Pirčev spomenik. Arhitekt ga je vzidal najprej v cerkveni severni zid med druge spomenike. Na željo več Amerikancev so ga vzeli proč, da se ga postavi na kako bolj častno mesto. Ako bo mogoče spraviti skupaj potrebni denar, bo spomenik postavljen zunaj stare cerkve sv. Krištofa na Dunajski cesti, kjer so bila velika vrata.

Odkritje tega spomenika bo predvidoma letos skupaj s prvim izseljenskim kongresom.

Natančnejši spored bo oznanjen, ko bo stvar bolj dozorela.

IL EVHARISTIČNI KONGRES ZA JUGOSLAVIJO V LJUBLJANI

Približujemo se dnevom, ko bomo izrazili našo vero in ljubezen evharističnemu Bogu. Ta kongres je zadeva vseh katoličanov v Jugoslaviji, pa tudi naših rojakov izven mej naše domovine. Doprinesiti je treba vse, kar je potrebno za čim večji uspeh kongresa, to je, da se naše ljudstvo prerodi v ljubezni božji in obnovi tem globlje zveze z Jezusom Kristusom v Evharištiji. Kongres sam, v kolikor bo veličasten na zunaj, bo izraz vere katoličanov v pričujočnost Kralja Kristusa v presv. Rešnjem Telesu.

Zato, slovenski izseljenci, pripravite se na to slavje Kristusa Kralja že danes. Naj gre naša priprava v dvojno smer, in to je:

1. da preuredimo naše življenje po nauku Kristusom in to življenje tem globlje povežemo z Evharištijo;

2. naj nas vera v Kristusa in Njegovo dobroto usposobi doprinesiti vse žrtve, ki jih Kristus zahteva, to je, da bomo poskrbeli, dokazati svetu našo ljubezen do evharističnega Kralja.

Nujno je za katoličana, da mu je najvišje Bog in Njegova zapoved. Zakaj vsa naša ljubezen do Boga ni drugega kakor življenje po postavi. »Spolnitev postave pa je ljubezen,« pravi sv. Pavel (Rim 13, 10). Ker pa zahteva tako življenje žrtev, zato je treba te doprinesiti. Kristus meri našo ljubezen po žrtvah, ki jih radovoljno sprejememo nase. Največja žrtev pa je s svojim življenjem dokazati, da smo Kristusovi, — kar pa je ljubezen. Tako zahteva tudi od vas Evhariistični kongres, da javno in jasno izrazite in priznate vero v Njega, ki je dal svoje življenje za človeški rod. S kolikimi žrtvami je to povezano? Če že pomislimo, da vsaka manjša prireditelj zahteva v gmotnem oziru toliko žrtev, samoodpovedi, kaj šele kongres, ki ni stvar ene župnije ali škofije; ne, cele

Jugoslavije in vseh onih, ki jim je tekla zibelka v Jugoslaviji.

Ker je pri tem treba povdariti finančno stran kongresa, zato premislite o nujnosti tudi teh težav. Po možnosti podpirajte v denarju pripravljani odbor, ki ima velike skrbi v tem oziru. V Jugoslaviji izvajajo takozvano »družinsko zbirko«, to je, vsaka družina daruje od člana po 2 Din, kar je nekako obvezen davek. Ali bi se ne mogla izvesti med izseljenci enaka akcija? Gotovo ste vsi navdušeni za kongres, pa boste tudi v tem podpirali evharistično slavnost.

Poleg tega propagirajo gg. kateheti med učenci še drugo zbirko, to je »šolska zbirka«. Vsak učenec daruje po 25 par za kongres. Poleg tega imajo še druge cerkvene zbirke in vse z namenom, da tudi na zunaj izrazijo svojo ljubezen do Jezusa v presv. Evharištiji s svojimi žrtvami.

Naj vam navedemo, — izseljenci —, tale zgled: g. vikar in konz. svetnik Tensundern iz Westfalije se je zaobljubil darovati vsak mesec 100 Din za kongres do junija meseca. Prvi obrok za januar je že nakazal. — Če vidite svojejga pastirja dobro delati, stremite za tem, da mu sledite.

Naj bo Evhariistični kongres krona vaše notranje priprave, pa tudi krona vaših žrtev.

SVETNIKI, NAŠI BRATJE V SLAVI BOŽJI

Poleg Sv. pisma je za vsakega kristjana življenje svetnikov ena najvažnejših in najlepših knjig. Besede mičejo, zgledi vlečejo. Zgledi svetnikov jasno kažejo, kako visoko dvigne človeka nauk in milost božja. Le zares hoteti mora in rabiti pripomočke. Potem ga ni ne stanu ne okoliščin, v katerih bi se človek ne mogel ne le zveličati, ampak tudi doseči svetost.

Svetniki so nadalje naši mogočni bratje v slavi božji. Oni nas ljubijo in za nas Boga prosijo, mi pa jih častimo in na pomoč kličemo. Toda kako naj jih častimo, ako jih ne poznamo, kako posnemamo, ako nam je neznano njihovo čednostno življenje.

Zato vam bo »Rafael« v tem letu v vsaki številki prinesel kratek životopis po enega svetnika, katerega god se obhaja dotični mesec.

V februarju si oglejmo sv. Blaža.

Zdravnik.

Sv. Blaž je bil rojen v 3. stoletju po Kr. v armenskem mestu Sebaste kot sin imenitnih, a paganskih staršev. Po dokončanih višjih šolah si je izbral poklic zdravnika. Kmalu je zaslovel kot dober zdravnik, še bolj pa kot velik prijatelj in dobitnik trpečih.

Kot zdravnik je prišel v stik tudi s kristjani. Morebiti ga je ganil njihov lep pogled, da se je začel zanimati za krščansko vero. Dal se je podučiti in krstiti. Če je bil že Blaž kot pagan dobrega srca, je bil tem bolj kot kristjan. Bil je zgled vsem vernikom v Sebasti.

Škof.

Tedaj je začel cesar Dioklecijan kruto preganjati kristjane. Posebno se je odliko-

val po grozovitosti njegov namestnik v Sebasti, Agrikola po imenu. Prvi je padel škof. Misli je, da bo s tem najprej uničil čredo, če jim umori pastirja.

Kristjani so se takoj zbrali in izvolili novega škofa Blaža. Nekdanji zdravnik je postal škof in kot tak zdravnik neumrljivih duš. Da bi po nepotrebnem ne izpostavljal življenja, se je dal časa skrival na neki samotni gori. Tam je spokorno živel v molitvi in od časa do časa na skrivaj obiskal vernike v Sebasti.

Leta 313. je preganjanje začasno prenehalo, a se je pod nasprotnikom Konstantinovicem Licinijem v Mali Aziji kmalu zopet ponovilo.

Mučeniška smrt.

Topot je prišel tudi Blaž na vrsto. Začelo se je sodnijsko zasliševanje.

Sodnik ga nagovori: Pozdravljen, Blaž, če si prijatelj naših bogov!

Blaž odvrne: Pozdravljen tudi ti, slavni poglavar, a vedi, da ne bom nikdar prijatelj tvojih malikov. Tvoji bogovi so hudobni duhovi, ki gorijo v peklju in tam bodo goreli tudi njihovi častilci.

Besen ukaže sodnik na te besede Blaža do krvavega pretepsti in vreči v ječo.

Drugi dan pripeljejo Blaža zopet pred sodnika. Znova izjavi sveti škof, da ne bo častil malikov.

Kazen je bila hujša nego prvi dan. Sodnik ga dá privezati in z železnimi grebeni razmesariti cel život.

Ves v krvi, tako da se je smilil celo rabljem, se obrne do sodnika, rekoč: Glej, to sem si že dolgo želel, da bi umrlo to telo in da bi duša odšla k Bogu. Blizu sem nebes, zato tem manj cenim vse posvetno. Tudi tebe in tvojih kazni se ne bojim. Trpljenje bo kratko, plačilo večno.

Med mučenjem sv. Blaža se je veliko paganov spreobrnilo h krščanski veri. To je tem bolj razjarilo sodnika in dal mu je odsekati glavo. Bilo je to 3. februarja 316. leta po Kristusu.

Posmrtna slava.

Bog je poveljal svojega zvestega služabnika sv. Blaža že v življenju z mnogimi čudeži. Posebno znan je slučaj, ko je z znamenjem sv. križa ozdravil nekega dečka, ki mu je kost obtičala v grlu in je bil že v zadnjih zdihih.

Mnogi čudeži so se dogodili na njegovo priprošnje tudi po njegovi smrti. Posebno se mu priporočali pri boleznih v grlu. Veliko ozdravljen se je dogodilo v teku stoletij. Sv. Cerkev nas v zaupanju na priprošnje sv. Blaža še posebej potrjuje s tem, da je postavila poseben blagoslov, ki se deli vsako leto na god sv. Blaža.

O NAŠIH PO SVETU, JUGOSLAVIJA.

Društvo za varstvo deklet. Dne 20. jan. 1935 je Društvo za varstvo deklet v Ljubljani vpriporilo akademijo s pomočjo pevskega društva »Ljubljana« pod vodstvom g. dr. A. Dolinarja in mladinske organizacije Križarjev in Klaric pod vodstvom gen. lektorja p. Krizostoma Sekovaniča O.F.M. — V zadovoljstvo vsega občinstva je prireditelj odlično izpadla. »Ljubljana« je dovršeno pela pesmi. Zelo privlačen je bil nastop Križarjev in Klaric, ki so peli stare slov. božične pesmi, katere so že preje od nedeljah in praznikov v frančiškanski cerkvi prepevali. — Gđna Lebar-ova je podala v svojem predavanju začetek in potek društva ter sta-

tistično dokazala, da društvo ni samo stvar posameznih, marveč je zainteresirana na tem država in tudi Slovenci z dolžnostjo vprav nacionalno zavzeti se za to odlično akcijo. — Prireditvi je prisostvoval tudi prevz. ljubljanski knezoškof dr. Greg. Rožman.

Desetletnica škofovanja prevz. g. škofa dr. I. Gnidovca. Na praznik Brezmadežne lanskega leta je minulo 10 let, odkar je bil ustoličen na škofovsko stolico v Skopju prevz. škof dr. I. Gnidovec. Delo prevz. g. škofa je po vseh pojmih vprav misijonsko, pa tudi na drugi strani odlično delo misijonskega škofa. Ako merimo delo prevz. g. škofa moramo vzeti v poštev, da je rešil preizkušeno nalogo Kristusovo — žetev je obila, a delavcev je malo — na način, ki je skoroda pri nas v Jugoslaviji edinstven. On namreč župnikuje še vedno v Skopju. Izrazil se je msgr. Ante Kordinu, ki je prišel v njegovo škofijo, tako-le: Doslej sem bil jaz tu — kaplan! — Označujejo pa tudi misijonsko ljubezen besede prevzvišenega, ko je nekoč omagal na poti in ga je orožnik čuval: Biskupu se ne more nista dogoditi! — Nato je orožnika blagoslovil. O škofu dr. Gnidovcu gre med južnimi brati beseda: On je svetnik! — V resnici vse njegovo delo je prepojeno z duhom svetnika, ki mnogo moli in se žrtvuje. Za svojo desetletnico škofovanja je blagoslovil katol. cerkvo v Velešu. Prosimo Boga, naj ga ohrani še mnogo desetletja njegovim ovčicam za škofa.

Slovenci v Zagrebu. Po odhodu g. I. Hladnika, duhovnika v Zagrebu, je prevzel dušno pastirstvo med ondnotnimi Slovenci g. J. Gregorič. Imajo lastno društvo, kjer se zbirajo k predavanjem in prireditvam. Zadnjikrat so igrali igro Golias: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Ob nedeljah imajo Slovenci svojo službo božjo v cerkvi sv. Roka.

BELGIJA.

KRŠČANSKE STROKOVNE ORGANIZACIJE PO SVETU.

V Krščanski strokovni internacionali (Utrecht) včlanjeno delavstvo in nameščentvo je utrpelo zadnja leta na številni moči precejšnje izgube. V Italiji, Nemčiji in Avstriji so namreč države odpravile svobodno organiziranje in s tem vred tudi krščanske strokovne organizacije. Dne 1. januarja 1934 je znašalo število krščanskih strokovničarjev po posameznih državah:

1. Belgija 304.010; 2. Francija 102.000; 3. Jugoslavija (Slovenija) 2673; 4. Luksemburg 2349; 5. Nizozemska (katol.) 194.155, krščansko narodna strok. organ. 117.193; 6. Avstrija 102.000; 7. Švica (kat. strok. zveza 40.500 (evang. zveza) 11.000; 8. Španija 40.000; 9. Češkoslovaška (nemška organ.) 39.357 (češka organ.) 17.600; 10. Madjarska 50.000. Internacionala je štela torej 1.022.837 članov.

Ker je avstrijska krščanska strokovna zveza prenehala obstojati v letu 1934, šteje internacionala sedaj le 920.837 delavcev in nameščencev. V gornjih številkah pa še ni vštet članstvo nekaterih strokovnih mednarodnih zvez, in sicer:

Od nameščenske internacionale:
Španija 3000, Finska 3000, Poljska 3800, Češka (nemški namešč.) 22.000.

Od rudarske internacionale:
Poljska 12.000.

Od kovinske internacionale:
Poljska 18.000, Poljska (Gornja Šlezija) 4500.

Vštevši še to članstvo, šteje krščanska mednarodna zveza delavskih in nameščenskih organizacij članov 987.137. — Če primerjamo številke s prejšnjimi leti, vidimo porast pri Belgijcih, Luksemburžanih, Nizozemcih, Švicarjih, nazadovanje pa pri slovenski, češki in madjarski organizaciji.

NA EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANO POTUJEMO.

Kakor je bilo že v zadnji številki našega lista javljeno, se priredi letos skupno romanje naših rojakov v domovino, in sicer o priliki evharističnega kongresa v Ljubljani, s katerim potovanjem želimo obenem vrniti obisk prevz. g. dr. Tomažiču, lavantinskemu škofu, ki se je lani mudil med našimi izseljenci.

Veliko zanimanje za to potovanje vlada tudi med Nemci, in je upati, da se jih večje število udeleži. Istotako bo pripravljali odbor povabil tudi Holandece in Belgijce.

Pripravljali odbor upa, da bodo železniške uprave pristale na znatno znižanje vozne cene, za kar se je že zoprogosilo. Tako bo tudi revnejšim našim rojakom omogočen izlet v domovino.

Za Jugoslovane iz Nemčije, Holandije in Belgije

je določil pripravljali odbor ta-le program potovanja:

27. junija zvečer odhod iz Aachena in Kölna;
28. junija zjutraj sv. maša v Münchenu;

28. junija zvečer pobožnosti in prenočitev na božji poti Brezje; drugi dan prihod v Ljubljano, tam prireditve »izseljenškega večera«, pri katerem sodelujeta tudi »pripravljali odbor za evh. kongres in družba sv. Rafaela v Ljubljani.

30. junija udeležitev vseh slavnosti v Ljubljani.
11. julija obiščemo v Mariboru prevz. g. škofa, od tam se zvečer odpeljemo preko Celovca in Beljaka proti severu.

12. julija zvečer ob 7. uri prispemo v Köln.
Vzporedno z gornjim potovanjem se organizira romanje tudi iz Francije.

Ponovno prosimo vse naše dobre rojake, da molijo po namenu evharističnega kongresa, da načrt uspe v čast božjo!

Že sedaj začnite varčevati in mislite na romanje, ki bo gotovo najlepše, kar smo jih organizirali!

Potrudite se, da se bodo kongresa udeležili po možnosti tudi naši otroci! Skušalo se bo za otroke doseči posebne olajšave na železnici! Učite deco varčevati!

Mislite na to, da pošlje vsako društvo čim večje zastopstvo s svojo zastavo! Vse naše zastave morajo biti one dni v Ljubljani!

»ZGUBLJEN NAROD.«

Pod gornjim naslovom povzema »Der Deutsche Weg«, ki ga urejuje znani pater Muckerman S. J. v Holandiji, po jezuitskem listu »America« sledeče misli:

»V svoji objavi, ki jo je izdal prezident Roosevelt na dan zahvale, se opozarja ameriški narod na nevarnost, ki mu preti, če bo še dalje zanemarjal 10 zapovedi.

»V preteklem letu«, piše Roosevelt, »smo obnovili svojega duha in svoja srca ter jih pripravili za duhovne stvari in bolj kot kdaj smo pripravljivi sedaj doprinesiti izdatne žrtve za dobrobit naroda. Naši sobratje se odlikujejo v ljubezni do bližnjega in se niso obotavljali v času krize pomagati revežem. Dobra volja, pomagati potrebnim je značilna poteza na značaju Amerikanca in tako pazljivo opazovalec, kakor je Njegovga Svetost papež Pij XI., je našel večkrat priliko, da je pohvalil v tem Amerikance. Mi se veselimo tega duha našega naroda, njegova plemenitost nas navdaja z veselimi upi za bodočnost. Kajti, kaj pomaga narodu, če si prisvoji cel svet, če pa pri tem svojo dušo izgubi?

Premnože vzrokov imamo, da smo Vsemogočnemu hvaležni. Imamo sicer veliko uboštva, ali gorje, ki je zajelo druge narode, nam je bilo prihranjeno. Smo bili Vsemogočnemu za to dovolj hvaležni?

Premislimo, da je tudi v naši deželi mnogo, za kar moramo odpuščanja prositi! Zlo oskrunitve zakona in premnože okoliščine, ki rahljajo zakonske vezi, se vedno širijo. V tisočih vzgojevališč ni prostora za Boga in njegove postave, pač pa za sovražnike Boga, ki uče mladino Boga in njegove zapovedi zaničevati.

V nobeni deželi ni toliko brezbriznosti za red in zakone, ne le človeške, ampak tudi božje.

Mi se zahvaljujemo Bogu za njegov bogati blagoslov. Mislimo na to, da je prava hvaležnost v tem, da zabranimo zlo, ki Njega žali in ki onesrečuje njegove otroke. Če ostanemo dalje v zlu, potem nam preti nesreča vseh nesreč, da postanemo izgubljeni narod, narod brez duše.«

HOLANDIJA.

Iz društvenega gibanja.

Hoenbroek. Občni zbor je imelo društvo dne 6. jan. Navzoča sta bila tudi č. pater Theotim in predsednik Zveze g. Iv. Novak. Po obširnem poročilu predsednika o delovanju društva je sledila volitev odbora. Potrjen je bil stari odbor, s spremembo blagajnika, ki je g. Rudolf Selič. — Miklavž je obdaroval 40 otrok.

Brunssum. Občni zbor 20. jan. je bil kaj zanimiv, zlasti še poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Navzoča sta bila tudi č. pater Theotim in blagajnik Zveze g. Rud. Selič, ki je vodil volitev novega odbora. V svojem dobro začrtanem govoru je omenil g. Selič predvsem tri svetle točke pri delovanju naših društev: prvič veliko naklonjenost č. g. duhovnih vodij g. Oberžana in patra Theotima pri delovanju v prid naših izseljencev. V duhovnem in materijelnem oziru sta si zaslužila častno ime med vsemi našimi izseljenci v Holandiji, za kar smo jima hvaležni iz srca. Drugič: izrekel je pohvalo staremu odboru, ki s požrtvovalnostjo tako

lepo vodi društvo. Tretjič se je še zahvalil in podčrtal lepo solidarnost članov, ki v Brunssumu, prvemu slov. društvu v Holandiji vedno skrbijo s svojo agilnostjo, da je v delovanju to društvo lep zgled za druga društva; saj vemo, da lepa solidarnost med duhovnimi vodji, odborom in društveniki premaga vedno vse sovražnike, najsi nastopajo v eni ali drugi obliki. Ravno zadnje leto je tako lepo delovanje pokazalo svoj uspeh; saj smo imeli za emigracijo dva pomembna gododka: obisk slov. škofa in naša izselj. razstava. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor, za kar moramo društvu čestitati. Tudi g. pater Theotim nam je v lepih besedah dal novega poguma za novo leto. Nato se je predsednik Pučnik zahvalil g. Seliču in g. patru za lepe besede in izrazil upanje, da ostane delovanje društva na isti dobri poti za dobrobit in ugled naših v Holandiji, nakar je zaključil občni zbor z društvenim pozdravom.

V Eygelshoven smo obnovili društvo sv. Barbare, ki je bilo pred meseci razpuščeno. Društvo je zaenkrat, ker ima malo članov, prideleno kot odedek društvu v Spekholzerheide. Izvolil se je na ustanovnem občnem zboru dne 20. januarja odbor: predsednik Franc Jancič, stajajoč Hopel 57, tajnik Franc Pirc, Hopel 83. Blagajnik Jozef Konte, Hopelweg 4. Društvu želimo veliko uspeha in razmaha!

Tudi v Chevremontu smo obnovili društvo sv. Barbare, ki je bilo vled zalostnih homatij pred meseci razpuščeno. Prijavilo se je zaenkrat 15 članov, predsednik je Franc Belinc, Vinkenstr. 50. Želimo veliko uspeha!

Nekaj statistike iz delavskega revirja.

Odpuščeni je bilo v letu 1934. na vseh rudnikih 2859 rudarjev, seveda v pretežni večini tuji.

Zaposlenih rudarjev je bilo dne 31. dec. l. l. še samo 30.062, od teh 19.809 pod zemljo, dočim je znašalo število rudarjev ob novem letu lanskega leta še 32.921.

Vsi rudarji so skupno praznovali v minulem letu nad 700.000 šihtov, tako, da so zaslužili 3 in 1/2 milijona goldinarjev manj, kakor bi, če bi delali vse dni.

Skupna eksploatacija na vseh rudnikih je znašala lani 12.340 milijonov ton, dočim je znašala v letu 1933: 12.574 milijonov ton.

Neprodanega premoga leži na rudniških skladiščih 1.375.000 ton.

Iz občine Heerlen se je odselilo v letu 1934: 203 Jugoslovancev, 1165 Nemcev, 175 Poljakov, na novo pa se je naselilo: 32 Jugoslovancev, 412 Nemcev in 31 Poljakov.

Pokadili so Holanci l. 1933.: 1.409 milijonov cigaret v vrednosti od 74 milijonov gold., 3.914 milj. cigaret (vrednost 44 milijonov gold.), 12.743.000 kg tobaka (vrednost 25 milj. gold.), skupno torej vrednost od 143 in pol milijona goldinarjev, kar zneso na osebo 17.42 gold.

Poplilo so Holanci v istem letu piva v vrednosti za 55 milj., vina v vrednosti za 13 milj., likerjev za 59 milj. gold., skupno za 127.468.000 gold., kar zneso na osebo 15.47 gold.

Piva popije Holanec povprečno največ, namreč 18.6 l na osebo, vina pa le 1.40 l; to pač radi tega, ker nimajo svojega vina, francosko je pa zelo drago.

Holandija — na kolesih, to je znano. Na 100 prebivalcev pride 36 kolesarjev in en oseben avto. Skupno ima Holandija tri milijone koles in nad 86.000 osebnih avtomobilov.

Tujcev je bilo 1. decembra 1934 zaposlenih na vseh rudnikih 5.715 ali 19% vsega delavstva. »Limboerger Koerier« piše z dne 28. januarja t. l., da »se mora to število znatno znižati«. Slaba tolažba za nas tujci!

Pri Oranje Nassau rudnikih je bilo pred petimi leti zaposlenih 7190 delavcev, od teh 3190 tujcev. Danes je to število znižano na 5060 delavcev in 1862 tujcev.

Nemcev je bilo v Holandiji vedno veliko. 31. decembra 1930 je bilo zaposlenih v vsem 61.987 Nemcev, od teh 23.839 služkinj in dekel.

PISMO ŠOLARJEM V HOLANDIJI.

Spet se oglašam. Pa bi se ne, če ne bi imela tako lepe novice za vas. Zelo sem bila vesela, ko sem čitala v časopisih, da nas domovina vabi na evharistični kongres v juniju. Da, misel: domovina kliče in prosi molitve za uspeh kongresa nam je postala zapoved!

Otroci, vedno smo skupno nosili veselje in skrbi naše slovenske šole, skupno smo za vse namene molili. Tako i zdaj, ko nas domovina vabi in želi

našega sodelovanja. Skupno bomo molili k Njemu, ki je pričujoč v sveti Eucharistiji. Saj veste, kako je bilo lepo, ko smo Ga sprejeli in potem v materinskem jeziku zapeli: »Usmiljeni Jezus, ozri se name, iskreno se dvigajo k tebi želje, naj ljubim srčno le tebe samo...«

Da, Jezusa ljubiti — to znate! Saj imate tako solčno, globoko verno vzgojo v holandskih solah. Lepo priliko imate vsak dan biti pri sv. maši, vsak dan pri sv. obhajilu. Otroci v domovini nimajo tega, kar vi: cerkve so tu tako blizu, zakurjene so, vaši učitelji vas dnevno poučujejo tudi verouk, gredo z vami vsak dan v cerkev.

Kako vse drugače je v tem oziru v domovini, mnogo težje. Otroci so slabše občeženi, manj preskrbljeni, predaleč do cerkve, in zlasti če pomislimo na Trbovlje... O, tam je otrokom večkrat težko in še težje je njihovim staršem: oče je brezposela in zaskrbljen, mama pa večkrat skrivaj joče... O, ko bi kip Marije mogel vse povedati...

Pa bi vi, ki se vam v tem oziru boljše godi, ne hoteli nekaj storiti zato, da najde Kristus pot tudi v srca naših rojakov, in zlasti vaših bratcev in sestere — sošolcev, sošolk na slovenski zemlji...?

Otroci, saj veste, kaj je evharistični kongres? Tedaj bo milost lila v zakrknjena srca, zagrenjene brezdomce, v duše zapuščenih, razžaljenih. Tudi mrzla srca bo ogrela.

Treba je le mnogo molilcev in duš, predvsem mnogo otroških duš, ki bodo prinašale žrtve in z žrtvami priklicale božjo ljubezen.

Ko smo se razšli po končanem pouku tam v vaših lepih solah, ste želeli naloge čez teden. Tudi danes bi vam rada dala naloge, ki pa ne bo težka, a bo lepa naloga ljubezni do bližnjega: Otroci, ne pozabite v teh mesecih, da je tam preko teh tujih ravnin in polj vse lepša dežela, kjer se čuje le naša govorica in kjer bijejo topla srca bratov naših, naša lepa domovina, ki išče naše pomoči in prosi naših molitev. — Molite za našo katoliško domovino, molite, da bo evharistični Kralj razlil ob času kongresa mnogo milosti in blagoslova! Pripravite se na evharistični kongres tudi z žrtvicami: odpoveste se temu in onemu, storite vsako delo radi, ubogajte vselej in bodite dobri med seboj!

Mogoče se boste kongresa tudi sami udeležili z vašimi starši! To bi bilo lepo, ko bi se še vi pridružili ogromni množici šolskih otrok iz domovine. — Če pa ne boste mogli tedaj v domovino, boste pa z njimi vseeno združeni duhovno.

Bodite srečni in res otroci! Slava v teh mesecih! Tako ostanemo združeni v pripravah na evharistični kongres! — Vaša Marija Azmanova.

Naši bivši gđeni učiteljci

Z največjim veseljem smo čitali Vaše pismo, iz katerega odveša Vaša skrb in ljubezen do nas otrok. Tudi mi vsak dan mislimo na Vas. Molitev nas združuje. Misli nam uhajajo na oni dve lepi, pretekli leti, ko smo se z vseh vetrov zbirali v slovenski soli. Vse to je minulo, eno je še ostalo, slovenska sv. maša namreč. Že cel teden poprej se je veselimo. Sedaj za Božič je bilo še posebno lepo, kar tri sv. maše smo imeli. Tihi in polni nebeskega miru smo se vračali domov. Zelo žal nam je, da nimamo več slovenske šole, zato pa vsak dan molimo za Vas! — Otroci iz Brussuma in Rumpena.

NEMCIJA.

Moers-Meerbeck. Naše društvo sv. Barbare je imelo na 6. januarja žalno sejo za pokojnim Viškim kraljem Aleksandrom I. Cerkevno pobožnost je imel naš priljubljeni g. komisar Goričar iz Düsseldorfa. Dvorano na večer so napolnili naši zavedni člani društva sv. Barbare in Roženenske bratovščine. G. komisar nam je orisal zasluge pokojnega kralja ter privabil marsikateremu solze v oči. Njegovo podobo smo z zastavami in zelenjem okinčali ter prižgali njemu v spomin rudarske svetilnice. Po žalni seji smo se spominjali tudi praznične zedinjenja, pri katerem ima zopet pokojni kralj največ zaslug. Dalje smo se spominjali tudi izseljeniške nedelje ter pošiljali naše misli v našo staro domovino k našim dragim sorodnikom. Občno zborovanje našega društva je prineslo lep razgled nazaj skozi vse leto. Videli smo, kako se je društvo trudilo, pa vse za dobrobit svojih članov. Volitev novega odbora je bila kaj lahka, vsak odbornik je moral kar se zanaprej vzeti svoj čin.

Kernap. Zveza Jugoslovanskih katoliških društev je imela svoj občni zbor 13. januarja. Udeležba je bila kar presenetljiva. Ni ga bilo zastopnika, ki se ne bi udeležil. Imeli smo pa tudi zelo važne točke. Točka: ali bodemo še naprej zaupali predsedniku osrednje zveze, enoglasno: ne. Bolha ni

za nas in za naše katoliške cilje. Lansko leto se je vmešaval še celo v notranje zadeve naše organizacije ter hujskal proti nam, kjer je vedel in znal. Še na kraljevem konzulatu se je izrazil, da je osrednja zveza za njega samo na papirju. Mi smo pa rekli: na taki način, z Bogom! papir, ter mu dali popolno nezaupnico. G. Bolha ima po veliki večini samo kupljene narodnjake, saj dobiva za svoje cilje mesečno 400 mark iz domovine. Vse prireditve lanskega leta so bile en sam slavošpev samo Bolhi. Mi smo dali naše lepe zastave in moštvo, pa nismo bili toliko vredni, da bi nas vsaj omenil v domovini. Volitev zveznega odbora je dala zopet ves star odbor nazaj, to je: Ivan Lindič, predsednik, Franc Vabič, podpredsednik, Martin Sapotnik, tajnik, blaginjak Franc Vabič, drugi podpredsednik Anton Hrovat, pregledovalca blaginje Andrej Breznikar in Jožef Čič. Na občnem zborovanju smo razdelili tudi dar kraljevske banske uprave za naše otroke. Bodi na tem mestu kraljevi banski upravi najsrčnejša zahvala. Obenem se pa tudi zahvalujemo kraljevi banski upravi za številne knjige, ki nam v zimskih časih zelo prav pridejo. Ustanovili smo takorekoč potujočo čitalnico. Tako da bo de lahko vsako društvo deležno teh lepih knjig. Žalne reje so se vršile lansko leto sledeče: Hochheide, Karnap, Meerbeck, Marxloch, Gelsenkirchen Gladbeck; manjše seje je pa imelo vsako društvo za sebe. Zveza je počastila spomin za pokojnim Viškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem na svojem občnem zborovanju 13. t. m. Lanskega leta oktobra je pa zveza odredila strogo žalno dobo pri vseh naših društvih za šest mesecev, to je do 9. aprila 1935. — Želimo vsem katoliško zavednim čitateljem naših listov srečno in veselo novo leto, z željo Bog čuvaj Jugoslavijo! — Lindič, preds.

Iz Zvezne pisarne

Prečastiti g. rektor Hegekkötter iz Beograda želi vsem našim zvezi pripadajočim članom in članicam srečno in veselo novo leto.

Meerbeck. Naše društvo sv. Barbare se srčno zahvaljuje p. g. Hegekkötterju za dar za naše male. Deset mark nam je daroval ter smo s pomočjo kraljeve banske uprave Dravske banovine in g. Hegekkötterja obdarovali 47 otrok. Kupili smo namesto sladkarij 132 metrov platna ter dali vsakemu otroku tri metre. Za izposlovanje pomoči od Banske uprave se imamo posebno zahvaliti g. generalnemu konzulu Dušanu Pantiču iz Düsseldorfa. Slovenska pogrebna blagajna je postala po novih tukajšnjih zakonih nedopustljiva ter je bila razpuščena, preostali denar pa porazdeljen med člane. Vzrok temu je, ker se slovenska pogrebna blagajna ni imenovala več Zvezna popr. blagajna, marveč so jo proglasili takratni predsednik Koncilja za samostojno. To je dalo povod, da je bila nedopustna.

Govor preč. g. Tensunderna pri Zvezni seji 13. januarja 1935 v Nemčiji.

Predragi Slovenci!

Vam vsem želim srečno novo leto. Bog daj, da bo novo leto srečno in uspešno za vse drage Slovence v osebnem življenju, v družinskem življenju in v družbenem življenju. Stavimo svoje misli pod geslo, katero so angeli oznanili v Betlehemu: Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Glavna skrb je in bo ostala skrb za duše. Reši svojo dušo! Zato splošno dušno pastirstvo velja tudi za Slovence; pa v posebnem oziru je namenjeno za Slovence slovensko dušno pastirstvo. Pri tem delu so pomagala tudi naša društva, so pomagali zlasti naši vrli predsedniki. Koliko dobrega se je vršilo za duše, za cerkev, za Boga po društvih, po vrlih predsednikih. Lepa hvala vsem vrlim in dobrim predsednikom! Vso vašo skrb in požrtvovalnost naj vam dobri Bog obilno poplača. Izvanredna dušnopastirska sredstva so bila velikončno pastirovanje in romanje v Kevelaer, združeno s škofovim obiskom. Prečastiti gospod izseljeniški duhovnik Drago Oberhan je obiskal sledeče kraje: Meerbeck, Lintfort, Hochheide, Hamborn (tri fare), Osterfeld, Gladbeck, Scherlebeck. Prečastiti gospod komisar Goričar je tudi obiskal marsikatero kraje, ki niso mi natančno znani. Radi velikončne pastirovanja sem jaz obiskal: Unser Fritz, Börning, Haverkamp, Buer-Ludgeri, Suderwich, Dortmund-Eving. Splošno smem reči, da je bil uspeh povsod razmeroma velik in jako dober. Veliko pomagajo za krščansko življenje tudi naši katoliški slovenski časniki: kakor Slovenec, Domoljub, Bogoljub, Gospodar, Rafael, Izseljeniški vestnik, ki so bili povsod razširjeni. Omeniti pa moram, da so v nekaterih

kraji bolj zastopani drugi časniki, ki niso katoliškega značaja. Zadnje leto je naročilo Mohorjeve knjige samo 21 oseb. Lepa hvala vsem, ki so skrbeli za razširjenje katoliških časnikov. — Petindvajsetletnico sta imela društvo v Herne-Holthausen in v Gladbecku. Zelo sijajno in lepo se je vršilo romanje v Kevelaer in obisk lavantskega škofa. Vi ste bili vsi priče tega romanja, zato ni treba vam razlagati vse podrobnosti. Omenim samo še, da radi nekaterih ovir je prišel v Köln dva dni pred romanjem samo gospod kanonik dr. Mirt brez škofa. V ponedeljek zvečer — v sredo je bilo romanje — smo telefonirali v Maribor in potem še telegrafirali. Šele po telegramu so se škof odločili, da se odpeljejo ponoči ob treh in pridejo v Kevelaer. Potem so bili škof zelo srečni in veseli in hvaležni, da so vendar prišli. Potem so škof še obiskali münsterskega škofa, gospoda generalnega konzula in slovenske naselbine v Gladbeck, Hamborn, Meerbeck. Škofa so vsi radi imeli, ne samo Slovence, ravno tako tudi Nemci. Škof so pridigali v Kevelaerju pred 5000 nemškimi in slovenskimi romarji v Gladbecku pred 2000 Slovenci in Nemci. Katoliški slovenski časniki in nemški časniki so zelo obširno poročali o tem izvanrednem dogodku. Vse je bilo sijajno; tudi v Holandiji in Belgiji. Škof so se tudi zelo srčno zahvalili vsem v zadržem Rafaelu: . . . . . Tudi mi smo zelo hvaležni prevzisenemu gospodu, hvaležni smo svojemu Bogu, da je pomagal. Slava Bogu v višavah! — Ker živimo v Nemčiji, nam je zanimivo, kako da so odnosi do Nemčije. Naše stališče je vedno tako, da živimo v najboljšem prijateljstvu z Nemci, da spoštujemo in izpolnjujemo tukajšnje postave in smo hvaležni za vse dobro, kar dobimo. Izseljeniški vestnik piše: »Najbolj kulantno postopa z našimi izseljenici Nemčija.« Je res tako: Jugoslavo dobivajo kakor vsi izomenci enako podporo kakor domačini od države oziroma od občine, tudi od takozvane Winterhilfe. Na primer je plačala država za 5964 jugoslovanskih državljanov 1,046,157 mark v letu 1932-33. Vsa društva svete Barbare imajo prosto društveno življenje. Brez vsake ovire bomo v Gladbecku v nedeljo, dne 20. januarja vpriporili božični misterij »Henrik, govavi vitez«. Zatorej Nemčija je nam zelo naklonjena. Odnosaji do domovine, do Jugoslavije so zelo srčni; to se je pokazalo zlasti ob smrti Viškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Globoka rana, ki jo je napravila ta smrt, je še vsa sveža in boleča; še zdaj stojimo pod silnimi vtisi in z veliko žalostjo in globoko ganljivostjo smo se udeležili žalnih zborovanj in služb božjih za blagopokojnega kralja. Sožalna pisma sem poslal gos; odu generalnemu konzulu Dušanu Pantiču in gospodu jugoslovanskemu poslancu Baludžiču v Berlinu. Udeležil sem se žalnih prireditev v Osterfeldu in Gladbecku, kjer smo tudi zapeli v cerkvi — mislim prvokrat v Nemčiji — večglasno Usmili se (Misereere). Bog daj viteškemu kralju večni pokoj in večna luč mu svetil! Potem moram še omeniti veliko nevarnost, da naša društva zapustijo cerkveno stališče. Moja dolžnost je, da opozarjam vas kot predsednike in prednice na vaše dolžnosti in na vaše pravice. V sredo, dne 9. januarja smo imeli mi duhovni vodje (prezisi) skupno sejo in smo enoglasno potrdili in izjavili, da se moramo ravnati po navodilih, ki so bila potrjena od škofa dne 27. aprila 1926, da se cerkvena društva vodijo od škofa in od škofa imenovanih presov. Zato se naša društva ne smejo mešati z drugimi društvi se ne smejo dati izenačiti. V starem letu sem večkratbral v slovenskih in nemških časnikih, da je v Nemčiji ena in enotna organizacija, da je eden vodja, da je glasnik te organizacije tednik Domovina in da spada pod to organizacijo 80 društev; potem se naštejejo društva različnega značaja, pa ne najdem imena društva svete Barbare, ne roženenske bratovščine. Nevarnost je, da izgubimo samostojnost in cerkveni značaj. Kar sem tukaj povedal, lahko dokazem po listih in časnikih, ki jih imam pri sebi. Da me pa prav razumete, nobenemu ne brani, da je tudi član drugega društva; naj stori kakor mu je všeč. Kar pa podčrtam, je to: v svoji lastni hiši hočemo mi sami ostati gospodarji. Zdej pa gledam v novo leto, in sicer zaupljivo. Začnimo z Bogom. Slava Bogu v višavah. Prosim vse predsednike in odbornike, da tudi letos pridno delajo in pomagajo pri pripravah za velikončno pastirovanje. Nameravamo tudi napraviti ob tej priliki duhovne vaje za eden dan (Einkehrtag), namreč v Hambornu in v Buer-Erle. Eno veliko romanje spada vedno pod pravi slovenski program; ali bomo romali v Kevelaer ali na Brezje; to še ne vemo, pa bomo pravočasno zvedeli in videli. Obiskali bomo tudi jugoslovanski evharistični kongres v Ljubljani. — Agitirati moramo potem več

kakor do sedaj za katoliške slovenske časnike in za družbo sv. Mohorja. Ali bi se ne dalo dobiti v celem Porurju najmanj 100 članov Mohorjeve družbe? Tudi v novem letu bodo vsi predsedniki in slovenska pisarna pomagali, da preskrbijo potrebne listine ali papirje za svoje rojake. Pod našo zvezo spada vsako slovensko cerkveno društvo: vsako društvo pa ohrani svojo samostojnost in živi svojo društveno življenje, seveda po škofovih navodilih. Pri svojem delovanju vprašam vedno za nasvete tudi v domovini in sem vedno v stiku z domovino. Delajmo naprej v duhu naših cerkvenih društev. Tudi prevzvišeni gospod lavantinski škof je tukaj ustmeno in v Jugoslaviji po časnih zelo hvalil delovanje društev sv. Barbare in je prosil svoje rojake v Nemčiji, da naj ohranijo zvestobo in ljubezen do društev sv. Barbare. Objubljimo mu danes zopet v duhu svojo zvestobo in svojo ljubezen. Delajmo naprej za Boga, za cerkev, za svoje drage rojake, za milo domovino, za mili materini jezik. Po zgledu sv. Pavla sem se trudil, da postanem vsem vse, da postanem Slovencev Slovenec; zatorej čutim tudi z vami, čutim z vašo domovino, čutim z Jugoslavijo. In četudi imam včasih sitnosti in težave kot slovenski dušni pastir, vendar nobeden mi ne more iztrgati iz mojeg srca naklonjenosti in ljubezni do Slovencev, do Jugoslavije. Končam z najboljšimi voščili za novo leto in z besedami: Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Zasluzeno odlikovanje preč. g. duhovnega vodje.

Ze pred leti je bil preč. g. vikar Tensundern odlikovan od prevz. g. ljubljanskega škofa z imenovanjem za častnega konzistorijalnega svetnika za njegove zasluge, izkazane našim rojakom v Nemčiji.

Dne 28. decembra lanskega leta pa mu je poslal tudi prevz. g. dr. Tomažič, lavantinski škof, odlok, s katerim je istotako imenoval zaslužnega prijatelja naših rojakov za svojega častnega konzistorijalnega svetovalca. Odlok mu je dostavil prevz. g. škof iz Münstra, ki mu je na ta način prvi čestital k odlikovanju.

Novoimenovani konzistorijalni svetovalec g. vikar Tensundern ima izredno veliko zaslug za naš narod, med katerim deluje že nad 20 let. Ze pred vojno se je prišel kot bogoslovec učiti našega slovenskega jezika v našo solčno Gorisko. Kot mlad kaplan je takoj posvetil vse svoje najboljšje moči našemu narodu. Razumel je kot malokdo, da ni dosti, če se naš Slovenec za silo nauči nemščine in da potem še lahko opravi svojo dolžnost. Našemu rojaku v tujini je treba še vse več! Treba je poznati tudi njegovo miselnost, treba se upoznati z njegovo dušo. Kakor otroku kruh, je našemu človeku v tujini potrebna domača beseda. Treba mu je tudi v cerkvi dati kolikor mogoče vse, česar je bil vajen doma. Vse to razume naš g. vikar! — Zato se je priučil našega jezika, ki ga govori in piše. Zato je obiskal že šestkrat našo domovino, jo prepotoval od severa do juga, se vozil po našem morju, se vspel na naš Triglav. Večkrat je popeljal naše rojake v domovino, mnogokrat v izredno velikih skupinah. Tudi otroke naših Slovencev je povedel v domovino, ki je še poznali niso, da so se po par tedenskem bivanju tamkaj vsaj malo privadili materinščini. — Izredne zasluge ima g. vikar tudi kot propagator in organizator izletov za Nemce v Jugoslavijo. Saj vemo, da je večkrat organiziral večje skupine Nemcev iz rajha, enkrat celo nad 150 dijakov-akademikov, ki jih je povedel v naše lepe kraje; vsi ti so se navdušeni vračali iz naše domovine ter tako poneli ime naše na sever velike Nemčije, kjer še nismo bili tako zelo poznani. — Njegova zasluga je tudi, da je lani že drugi slovenski škof obiskal naše rojake v Nemčiji.

K mnogim čestitkam, ki jih je prejel g. konzistorijalni svetovalec od raznih strani, se pridružuje tudi naš »Rafael« in želi g. vikarju, da bi še mnogo let mogel tako uspeha polno delovati za naš narod. Težav, ki se mu stavijo na pot — zadnje čase celo od strani, odkoder bi se najmanj pričakovalo — naj se ne ustraši. Njegove izjave, ki jo je podal na merodajnem mestu, ko mu je srce krvavelo: »In če tudi se mi stavijo težave, moje ljubezni do Slovencev in Jugoslavije mi nihče ne bo iztrgal iz mojeg srca!« Slovenci in Jugoslavija ne bo pozabila!

Božična proslava v Gladbecku.

Večernice dne 20. januarja smo opravili v kapeli bolnice. Društvo sv. Barbare in rožnenska bratovščina sta napolnila veliko dvorano v Gesellenhausi. Predsednik g. Dobravc je čestital novoime-

novanemu konzistorijalnemu svetovalcu, duhovnemu vodju obeh društev g. Tensundernu. — Sledila je ganljiva igra »Gobavi vitez«, ki jo je spisal pisatelj Meško. Igra je napravila na vse navzoče globok utis. Tudi navzoči Nemci, ki sicer jezika niso razumeli, so pohvalili igro in so lahko zajeli vsebino, ker so igralci izvrstno rešili svoje naloge. Mgr. Franc Meško, ki je pred leti z drugimi slovenskimi duhovniki obiskal naše rojake v Nemčiji, je poslal Slovencev v Gladbeck prelepo pismo, iz katerega posnemamo sledeče: »Naj bi vam zato bil ta večer, kakor da sedite tu doma ob nas in se pomenkujemo v svojem jeziku v slovenski govornici. V duhu bom med vami in se bom srčno veselil, če vam bo igra naredila topel in prijeten večer in vas tem bolj priklenila na našega predhrotnega Boga, Očeta nas vseh, najboljši ljubečega Očeta svojih, ki so verni in trpijo.«

V postnem času

nas bo tudi letos obiskal slovenski duhovnik g. Oberžan iz Holandije. Spovedal in pridigal bo od 11. do 25. marca v raznih krajih Westfalije in Porenja. — Natančen spored objavimo v prihodnji številki našega lista.

FRANCIJA.

Bruay-en-Artois.

Delavne razmere. Brezskrbno življenje prvih let našega tukajšnjega bivanja je že daleč za nami. Kar počasi je šlo vse na slabše. Začelo se je včasih že nečloveško priganjanje, prišla so praznovanja, zaslužek se je krčil. Je pač kriza, seveda le bolj za delavca, in smo se morali z vsem spoprijazniti, le da ohranimo delo in košček kruha.

Na najbolj nas je zbolelo, ko smo videli, da lahko izgubimo še to trudapolno delo in ž ním kruh. Lanski september nas je poučil, ko je bilo tako nenadoma odpovedano delo veliko našim rojakom. Na tej rani še bolehamo. »Kaj bo z nami?« se povprašujemo, ko se snidemo. »Ali bo treba iti?« Ali bomo dobili karte za naprej? Sama vprašanja na katera nihče z gotovostjo odgovoriti ne more. Vsi pa čutimo, da bodo prihodnji meseci odločili nadaljnjo usodo marsikaterega izmed nas. Upajmo, da ne bo tako hudo kot so želje tistih Francozov, ki bi nas tuje raje danes kot jutri pogнали čez mejo. Iz teh nam neoprijaznih krogov prihajajo po navadi razne razburljive vesti, ki jim ni vsega verjeti.

Društvene zadeve. Po septemberski lanski katastrofi je društvo sv. Barbare na novo vstalo. Na občnem zboru dne 20. januarja je jasno pokazalo, da hoče kljub negotovim časom še živeti in delati v prid svojim članom kot doslej. Lepo je bilo delovanje društva v preteklem letu. Bilo je več lepih prireditev, med temi krasno uspela proslava desetletnice društva dne 12. avgusta lanskega leta. Kdor se je te slovesnosti udeležil, se ni mogel načuditi krasnim uspehom, ki jih je društvo s svojim požrtvovalnim delom doseglo. Naše vrste so se žal razredčile. Izgubili smo vnetega pevovodjo, zanutili so nas morali mnogi dobri pevci in igralci. Bridko vse to občutimo. Kar nas je ostalo, hočemo no svojih močeh naprej delati, za kar nam je pokor tudi odbor, ki je bil izvoljen na občnem zboru. Predobro poznamo izvoljene odbornike, da bi se ne zanesli nanje. Imena kot Simonič, Gregorčič, Gomilar, Očepek in drugih vnetih odbornikov, nam pričajo, da bo društvo dobro in pošteno delovalo. Ali ni lep uspeh, da se je v oktobru prazna blagajna, že zopet toliko opomogla, da more podpirati bolne člane! Par mesecev in v blagajni je čez 1000 frs. In ali ni znamenje velikega zaupanja v društvo, da šteje zopet že 53 članov!

Društveni oder. Igrali smo v preteklem letu naslednje igre: Skapinove zvijače, Desetnik in siročica (igrali otroci za materinski dan), Spavaj deklica, Volkašin, Vrnitev. Program bi bil še obširnejši, ako ne bi prišle vmes nesrečne redukcije v septembru.

Nesreče. Pri delu se je hudo poškodoval Kvas Matevž. Zdravi se v bolnici v Bruayu. Vsi mu želimo, da kmalu okreva.

Krst. Družina Jelovčan je poslala h krstu sinčka Pavla. Rojen je bil 13. decembra 1934 in krščen 13. januarja 1935.

Liévin P. de C.

Društveno. Novo leto nam je prineslo nov odbor društva sv. Barbare. Izvoljeni so bili: Znidarski Jožef kot predsednik, Tuhtar Vincenc, podpredsednik. Tajniške posle je prevzel Martinčič Jožef in blagajno Sršen Jožef. Drugi odborniki so Jova-

novič Juraj, Kočever Anton. Pri zastavi so Kočever, Gregor in Navrhnik.

Delovanje dramatično-pevskega odseka. Te igre smo igrali v pretečenem letu: Črnošolec, Sokratov god, V ječi, Nocoj je prav lep večer, Vedeževalka. Prireditve so bile dobro obiskane, kar večinoma je tudi v pohvalo vrlim igralcem, ki so se vselej potrudili, da so svojo nalogo častno izpolnili. Odsek je pod vodstvom pevovodje Sršena Jos. gojil tudi narodno petje. Naučili so se več žalostink, da se zajojo ob odprtem grobu naših umrlih in se tako na tujem z domačo pesmijo poslovimo od njih. Prav posebno je še pohvale vredno, da se je odsek zavzel za šolsko mladino, ki se je naučila veliko naših pesmi. Kadar so mali nastopili, ni nikoli manjkalo ploskanja in pohvale. Začeto delo hočemo tudi v novem letu krepko nadaljevati. — Režiser.

Tucquegneux-Marine.

Zahvala banki »Baruch«. V Tucquegneux je združen tamburaški in citraški zbor, ki šteje trenutno 21 članov. Skoro vsi so še pravi mladi, po večini še šolarji in šolarke, ki pa mnogo obetajo. Banka »Baruch« je poslala izseljenskem učitelju Jankovcu 150 frs. za njegove učence. »Godba je tudi izdatno vzgojno sredstvo in najboljšje bo porabljen denar, ako kupim še nekaj instrumentov ter s tem omogočim še nekaterim učenec godbe, si je mislil učitelj in reš kupil še dve tamburci. Bodi izrečena na tem mestu g. Baruchu prisrčna zahvala. Rojaki, pošiljajte svoj denar po banki »Baruch«, ki vam točno postreže in najboljše zamenja.

Društveno delovanje. Jugoslovanski podporni društvi na Marini in v Tucquegneux sta imeli svoje redne občne zборе v prvi polovici januarja. Predsednika sta ostala ista. Člani jima v veliki večini zaupajo, na kar sta lahko ponosna. Tudi ostali odbor se ni dosti izpremenil. Društvi sta izdali v l. 1934. precej lepih podpor po 5 frs. dnevno za bolezen (marinsko tudi za poškode — Blessé — po 2 frs. 50 c.). Izdane so bile tudi izredne podpore za povratek v domovino, za bolezen, za Miklavžev večer, za kurjavo šolske sobe itd. Kljub temu sta društvi denarno napredovali. — Društvi sta se resno trudili ostati v prijateljskih odnosih z vsemi sosednimi jugoslovanskimi društvi, kakor tudi z našimi cerkvenimi in državnimi predstavniki. To bo naš cilj tudi v letu 1935. Molk in preziranje od gotove strani nas sicer boli, a vendar ne toliko, da bi zgrešili pravo pot.

Aumetz.

Dobili smo povabilo na prireditev društva Jugoslovanskih rudarjev v Tiknjah, ki je bila na novoga leta dan. Na sporedu sta bili dve igri, petje otrok in odraslih, citraški in tamburaški nastopi ter telovadne točke. Sicer smo se mi iz Aumetza skoro odvadili prihajati drugam na prireditve, ker »mo bili doslej precej pijani hvale in slavospevov. Bili smo prepričani, da le mi kaj znamo; mi znamo najlepše peti, v cerkvi in na odru, najlepše igrati na instrumente in tako, sploh mi smo mi, drugi ste pa naše smeti. Toda časi se izpreminjajo in z njimi smo se izpremenili tudi mi. En znak te izpremembe je v tem, da smo najeli avto, ki nas je zapeljal osem radovednežev na prireditve. Priznam, da smo dvomili, če bomo na prireditvi videli kaj zanimivega. Sedeli smo tam debele tri ure. Ko smo odhajali smo si pa morali priznati, da tudi drugod niso samo smeti. Navdušeni smo po poti prepevali (navdušili so nas namreč Tikenjčani s svojim petjem) in ko je bilo treba odšteti franke za avto, nas ni prav nič bolelo. Razšli smo se z željo: Na svidenje prihodnjic, ko nas zopet povabijo.

Ta ali oni bi morda hotel, naj zdaj opišem točko za točko, da vedo tudi drugi, kako je bilo. Pretežka naloga zame in moj spomin. Najbrže bo zamera, kakor je bila zamera in jeza doma, kadar sem se vrnil s kake nove maše. Komaj sem prestopil prag domače hiše, že so me napadli z izpraševanjem, kaj smo jedli, koliko je bilo »riht«, kako so bile pripravljene, kaj je bilo najprej, kaj potem in še potem, do konca. Jaz sem pa vedel na vsa ta vprašanja odgovoriti bore malo. Odgovarjal sem le: Dobro je bilo. »No ti si . . .! Še ne veš, kaj ste jedli, nato so me pa pustili pri miru. Podobno torej kakor doma za novo mašo, odgovarjam tu vsem radovednežem za prireditve v Tiknjah: Lepo je bilo, vsi smo bili zadovoljni. Kdor bi hotel več in bi mi rad zabrusil, da sem . . . temu svetujem: prihodnjic pojdi še ti in boš videl.

Naverna kuga razsaja že dalje časa po Aumetzu. Od drugod se je raznesla med nas. Ime ji je: denuncijantska kuga, po domače bi jo imenovali

ovadštvo. Odkod je prišla, ni važno. Glavno je, da jo zajezimo in izmed sebe iztrebimo. Ze zdaj na tleh leže slovenstva stari stebri. Kaj šele bo, če se bolezen ne ukroti. Mislim, da bomo to nevarno bolezen še zmogli. Vsem bolnikom želimo skorajšnje zdravje.

Ste Marie aux Chênes. Slovensko delavsko društvo Triglav se tem potom zahvaljuje banki Baruch v Parizu, da je v društveno blagajno darovala 100 frankov.

Merlebach.

Včasih so pravili, da je zima čas počitka in čas uživanja. Mi rudarji pa moramo pozimi prav tako težko delati kakor poleti; razloček je le v tem, da imamo doma več počitka ko poleti, ko smo delali v jami in poleg tega še obdelovali zemljo. Ko so bili boljši časi, nam ni bilo treba iskati postranskega zaslužka ali obdelovati zemlje. Kriza pa je vedno bolj pritiskala in smo začeli misliti na samopomoc. Dobili smo pri rudniku ali pri kmetu zemljo in smo jo kljub težkemu jamskemu delu obdelovali z vso vnašo. Sadili smo največ krompirja in pese, v manjšem obsegu pa fižol, korenje ali zelje. Jaz mislim, da skoro ni nobenega Slovence, ki bi ne imel enega ali več prasicov. V prejšnjih letih so se dali pitani prasiči dvoje prodati in so si s tistim denarjem nekateri prav opomogli, sedaj je pa radi krize in konkurence čena tako padla, da se za prodajo ne izplača več rediti in koljemo ali prodajamo doma na drobno. Pri nekaterih najdeš vso živino, kakor kure, race, gosi, zajce. Mnogi so si kupili tudi kozo. Trije tukajšnji Slovenci so šli že tako daleč, da so si kupili kravo. Skoro vsak si je najel več ali manj zemlje in s tem pridelal poljske pridelke zase in za živino. Če je dobro leto in dobra zemlja, se prav izplača; če je pa slaba zemlja ali suša, pa ni dosti ali nič dobička. Krompirja ali pese (runkelna) pridelajo nekateri več kot samo zase. Tako je neki Slovenec imel lansko leto več ko 200 meterskih stovov pese in krompirja, kar je dovolj za družino in za prasiče.

Lansko leto so v tem kraju gobe tako rastle, da si lahko imel velik nahrbtnik ali vrečo v eni ali dveh urah polnega. Kaj takega Slovenci ne pomnimo. Včasih se najde 10 do 15 gob na enem mestu. Nekateri so jih toliko nasušili, da bodo imeli do novih zadosti. Domačini gob ne poznajo in ne razločijo strupenih od pravih in jih zato nič ne nabirajo, ker jih ne znajo uporabiti. Ker je bilo gob dosti, zato smo bili prav izbirični in smo nabirali samo globanje, dočim Poljaki vse poberejo, samo da je goba.

Naše ženske se tudi mnogo ukvarjajo s pletenjem in šivanjem, ker domače delo je ceneje in bolj trpežno. Domačini najrajši vzamejo Slovenko za dekle, ker vedo, da so pridne in točne. Imel sem priliko govoriti z dvema francoskima učiteljema, ki sta trdila, da se inozemci, posebno Slovenci najboljše uče; tako mi je rekel tudi g. župnik. Iz tega je razvidno, da mi Slovenci nismo zanemarjeni in da se trudimo in borimo za svoj obstoj.

Društvo sv. Barbare je imelo 6. januarja svoj občni zbor. Po čitanju zapisnika je bilo poročilo blagajničarja, proti kateremu ni bilo ugovora. Kljub krizi imamo še lepo vsoto v blagajni. Kako pride društvo prav, se vidi iz tega, ko so bili trije člani bolni po pol leta, so dobili podporo iz blagajne čez 900 fr. Nekateri revni so dobili tudi izredno podporo. Sklenilo se je, da se vršijo od sedaj naprej društveni sestanki v Jugoslovanskem

domu. V odbor so bili izvoljeni: predsednik Viktor Moltara, namestnik Anton Skruba; tajnik Anton Jakopina, namestnik Lešar; blagajnik Franc Jaklič, namestnik Franc Senica; rač. preglednik Franc Ribič, namestnik Anton Selivšek.

Nekatere življenske potrebščine so se podražile in druge, n. pr. kruh, mleko, meso in vino so se pocenile; za žejne duše je to res nekaj dobrodošlega; no, pa saj rudar, ki težko dela, si tudi mora privoščiti kak kozarec vina, drugače omahne, samo da bi bilo kaj okroglega v žepu. Upamo pa, da to cenejše vino ne bo imelo slabih posledic. — Ribič.

AMERIKA.

Severna Amerika.

Slovenski župan v Ameriki. Ameriški slovenski listi poročajo: v Ely, Minn., so bili pri občinskih volitvah izvoljeni vsi slovenski kandidati, in sicer: Stevan Banovec za župana, Fr. Schweiger, Martin J. Skala in John Slobodnik. V mestni zbornici v Ely, Minn., imajo sedem odbornikov in izmed teh jih je pet Slovencev.

Jobet, III. Baragova Zveza je priredila 15. januarja 1935 takozvani Baragov dan. Namen tega dne je bil poziviti med ameriški Slovenci zanimanje za slov. škofa Frid. Barago, da bi čim prej dosegel čast oltarja. Ta akcija se vodi že več let in je o škofu Baragi med ameriški Slovenci izšla že precejšnja literatura. Lepo knjigo o Baragi je izdala Mohorjeva družba v Celju izpod peresa pisatelja g. dr. Franca Jaklič.

Južna Amerika.

G. Josip Kastelic je v 70. št. »Duh, življenja« priobčil naslednje obvestilo, v katerem sporoča, da bo za Slovence odsoten iz Buenos Airesa od 15. decembra do približno 15. marca 1935. Pravi, da je na prošnjo ljubljanskega knezoškofa šel med slov. izseljence v Argentino, da bi bil svojim rojakom v najboljšo narodno in versko oporo in pomoč. Za to svoje poslanstvo ni našel pri domačih slov. javnih oblasteh nobenega razumevanja, marveč vse kaj drugega. Ker ni hotel v gmotnem oziru biti slov. izseljencem v nadlego, zato je prevzel mesto duhovnika za tri mesece v drugem mestu in bo tako ostal ločen krajevno in tudi po delovanju od Slovencev. Vabi svoje rojake, da se zbirajo za ta čas okoli hrvaškega izselj. duhovnika P. Leonarda Ruskovića in češkega duhovnika P. dr. I. Prohaska (vse podčrtalo uredništvo). Iz tega je dvojno razvidno: 1. »Presladki in vsega zavidanja vredni« položaj slov. izseljenškega duhovnika tako po svoji službi kakor tudi po »zanimanju« zanj pri nekaterih naših zastopnikih za naše izseljence. 2. So naselbine, kjer mora Slovenec poslušati božjo besedo v drugem jeziku in ne v svoji materinščini. Mar res ne morejo cerkvene in redovne oblasti žrtvovati vsaj po enega svojega duhovnika?

NAŠIM TRGOVCEM IN OBRTNIKOM.

»Izseljenski Vestnik — Rafael« bo kot pripravo za evharistični kongres otvoril tudi posebni inseratni oddelek, namenjen za postrežbo našim izseljencem, ki se bodo iz vseh krajev sveta ob tej verski slav-

nosti podali v Ljubljano, da se na domači zemlji poklonijo božjemu Zveličarju.

Ker bodo ti naši rojaki imeli razne potrebe, na primer glede prehrane, stanovanja, nakupovanja raznih potrebščin itd., jim bo zelo ustrezno, ako se bodo že v svojem bivališču v inozemstvu lahko pripravljali, kje bodo najbolj postreženi, — se vse tukajšnje tvrdke opozarjajo, da bo »Izseljenski Vestnik — Rafael« inseriral take oglase. Cene po dogovoru.

Vsebinska, inseratni in odgovarjajoči znesek naj se pošlje na upravo »Izseljenškega Vestnika — Rafaela«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 52.

SEZNAM DOPISNIKOV.

Za Holandijo:

Drago Oberžan, Kruisstraat 28, Heerlen.

Ivan Novak, Roebroekerweg 37 b, Heerlerheide.

Za Nemčijo:

Ivan Lindič, Oedenburgerstr. 19, Moers-Meerbeck, Rheinland. Jožef Dobravc, Landstr. 48,

Za Belgijo:

Gladbeck i. W. Svatopluk Štoviček, Av. Mercier 93, Eysden-St. Barbara, L.

Za Francijo:

Mgr. Valentin Zupančič, 17, rue Mozart, Lievin, P. de C.

Anton Švelc, Aumonier yougoslave, Aumetz, Mos.

Franc Ribič, Av. Lorraine 60, Merlebach, Mos.

Janko Jankovič, rue de Belgrade 6, Tucquegnieux, M&M.

Prosimo! »Izselj. Vestnik — Rafael« smo poslali vsem dosedanjim prejemnikom. Kdor lista ne mara, ga lepo prosimo, da nam ga vrne z opazko »ga ne maram«, da ne bomo trošili po nepotrebnem denarja za tisk in znamke. Lepo prosimo! — Uprava.

Ob sklepu lista, Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. D. Marušič sporoča Družbi sv. Rafaela, da se je zadeva izseljenškega duhovnika za Merlebach ugodno rešila, da je francoska vlada dala dovoljenje, da se sme g. Stanko Grims naseliti v Merlebachu, da bo dobil tudi plačo, ki je določena za izseljenškega duhovnika in da bo imel vse druge ugodnosti, katere je imel njegov prednik g. Skebe. G. ministru se Družba sv. Rafaela v imenu merlebachskih rojakov iskreno zahvaljuje za tako krepek nastop.

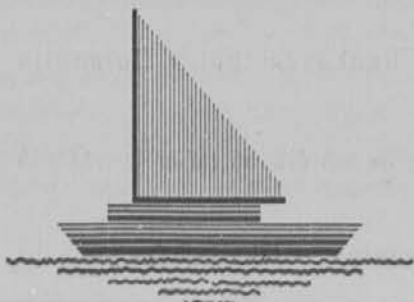
PAROBRODNA DRUŽBA CUNARD WHITE STAR LIMITED

Posetniki II. Vsedržavnega Evharističnega Kongresa v Ljubljani, kateri pridejo iz U. S. A. in Kanade bodo uporabili v smislu sklepa pripravljalnega odbora parnik

S. S. BERENGARIA

za potovanje v domovino

Odhod na to izredno prireditev iz Newyorka dne 19. junija 1935

Slovenci širom sveta!

Nikdar ne boste pozabili svojega milega materinega jezika, ako boste radi čitali slovenske knjige. Tudi svojim otrokom dajte v roko slovenske knjige. Vse knjige naročajte samo potom

knjigarne Tiskarne sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta št. 5

Amsterdamska banka

podružnice v delavskem revirju
HEERLEN, Oranje Nassaustr. 13
HOENSBROEK, Kowenderstr. 35
BEEK pri Lutterade
KAPITAL 50,000.000 GOLD.
REZERVE 47,000.000 GOLD.

Nakazujemo denar v vse kraje v Jugoslaviji
Tu se dobe vedno dinarji po najboljši valuti

Kdo vam bo sporočil vse novice iz domačih krajev?

Domači vam ne morejo vsega pisati,
vas pa vse zanima. Zato je najbolje,
ako si naročite tednik

„Slovenski gospodar“

ki izhaja vsako sredo na 16 straneh
in prinaša mnogo zanimivosti iz vse
Slovenije - Naročnina znaša letno
Dln 64,-, poln. Dln 32,- in se naroča na
upravo Slov. gospodarja v Mariboru

BANKA BARUCH, PARIS

NASLOV ZA BRZOJAVKE:
HUGO ARUCH PARIS 22

15, RUE LAFAYETTE 15

TELEFON: TRINITÉ 81-74
TRINITÉ 81-75

Banka jugoslovanskih, čehoslovaških in poljskih izseljencev v
Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš čekovni račun štev. 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno — Hitra in točna postrežba